

ved en virkelig reiffærdig Indgaaelse paa Behandlingen af Lovforslaget, turde den Varegruppe indeholde Vidnesbyrd om, som begynder med Position 80: Manufakturvarer. Denne Varegruppe andrager dog et temmelig betydeligt Beløb af Statsindtægterne, den nærmer sig ogsaa meget nær til den højeste Statsindtægt gennem Tolden, nemlig Sukker; den andrager et Beløb af henved 5 Millioner Kroner. Men nu kan jeg dog ikke forstaa, at man ikke i 1883 er kommen til at finde, at den Toldbestaatning, som søges gjennemført, hviler paa et høist uretfærdigt Grundlag, nemlig at paa indførte Varer, som dog have en høist forskjellig Værdi, ja endog en saa stor Forskjel i Værdien, at denne fordobles sig mange Gange, hviler den samme Toldstat efter Vægt og ikke en Told efter Værdi. Jeg vil indrømme, at det er forbundet med stor Vanskelighed for Toldofficerterne at bestemme Varernes Værdi, men paa den anden Side trøster jeg mig til, at Retfærdigheden vilde ske Tyndest i langt videre Udstrækning, hvis man fik en Værditold paa disse Varer istedetfor en Vægttold. Jeg kan saameget mere anbefale en Værditold paa disse Varer, som det jo fornemmelig er de fattige Klasser i Samfundet og Mellemklasserne, der gennem denne Told komme til at betale ikke alene en fordoblet, men endog flere Gange fordoblet Skat af sine Klæder, imod hvad de bedre Stillede i Samfundet komme til at betale, idet disse jo gaa klædt i finere Varer, der som Følge deraf ere lettere i Vægt, saa at de altsaa komme til at betale Mindre i Skat. Naar nu dette, ligesom saa meget Andet, der efter min Mening ogsaa burde have været anderledes i Toldlovsforslaget, ikke er blevet anderledes, saa maa jeg atter fremhæve, at jeg ser saaledes derpaa, at det er som Følge af Kompensationspolitikken, at man ikke er kommen videre. Saa længe som den høitærede Finansminister fastholder denne Politik, ser jeg ikke nogen Mulighed for at faae en Toldreform gennemført, saaledes at den i Virkeligheden kan komme til at yde den Nytte for Samfundet, som jeg særlig kunde ønske, at den skulde yde. For at forhindre, at vi skulde faae en mindre god Lov istedetfor en bedre Lov er det, at jeg for mit personlige Vedkommende vil have dette Spørgsmaal udsat, indtil det — jeg vil haabe i en nær Fremtid — maatte kunne lyffes os at faae en Toldreform efter de Principer, som jeg nu kortelig har tilladt mig at berøre, og jeg stemmer saaledes mod nærværende Lovforslag.

Broberg: Et af de Formaal, man ganske vist har stillet sig ved den Revision, som nu har fundet Sted af Lovforslaget om Told- og Skibsafgifterne, er jo det, at stræbe hen til gennem Toldsatserne ogsaa at skaffe billigere Livsforbrødenheder for de mindre vel stillede Klasser, fornemlig for Arbejderklassen. Dette er vistnok ogsaa sket paa forskjellige Omraader, men jeg tror alligevel, at man ikke maa tillægge dette er altfor stor Betydning. Naar der nemlig er Tale om Arbejdere, saa er det jo ganske vist, at Livsforbrødenhedernes Pris have en vis Betydning for dem, men det afgjørende og største Moment er og bliver dog det, om der er større eller mindre Spørgsmaal efter Arbejdskraft. Er der stort Spørgsmaal efter Arbejdskraft, saa stiger Arbejdslønnen, men er der ringe Spørgsmaal efter den, er der daarligere Tilstande i Landet, saa at der er mere Arbejdskraft end Arbejde, saa falder Arbejdslønnen; det er givet, det kan ikke være anderledes. Det er altsaa ogsaa nødvendigt, at man saameget som muligt drager Omsorg for, at der kan være Arbejde tilstede. Nu er det givet, at direkte kan Staten ganske vist ikke sørge derfor, men indirekte kan den i høi Grad bidrage til, at Arbejde kan komme frem, og det navnlig derigennem, at den ad Lovgivningens Vej søger at fjerne alle de Hindringer, som stille sig op for Udviklingen af Arbejde paa alle de materielle Omraader, navnlig paa Handelens, Industriens, Søfartens og Skibsfartens Omraade; at Sligt kan ske gennem Toldlovgivningen, er jo klart og givet. Det, som det kommer an paa ved en Revision af Toldloven, er altsaa, dels at søge at skaffe Livsforbrødenhederne saa billige som muligt, uden at de for meget beværes med Told, og dels at bortskaffe de Hindringer, som gennem Toldlovgivningen ere tilstede, og som arbejde mod den fri Udvikling af Arbejde. Ville vi nu se hen til, hvad der er sket ved denne Toldrevision, saa maa jeg for mit Vedkommende indrømme, at der er gjort et godt Skridt henimod Opnaaelsen af disse to Diemed. Det kan ikke negtes. Dette er sket navnlig derigennem, at Tolden paa Størstedelen af Raaprodukterne er hævet, om der end endnu staar enkelte tilbage, og der er desuden paa andre Omraader ogsaa handlet i samme Aand; men der staar alligevel ganske vist adskillige Ting tilbage, hvad jeg om et Dieblisk skal komme til. Smidlertid er det jo givet, at naar der skal gjøres Foranstaltninger ad Lovgivningsvej, altsaa ogsaa gennem Toldlovgivning, saa kan Initiativet dertil komme dels fra Regje-